

Problematika revitalizace „brownfields“ v ČR, monitoring „brownfields“ v obcích

Tomáš Gremlica

Ústav pro ekopolitiku, o. p. s.

JDE TO V JINÝCH ZEMÍCH?

Podle studie The United States General Accounting Office (1995) bylo v USA až 450 000 nevyužívaných, průmyslových a komerčních zón s významnými starými ekologickými zátěžemi.

Simons (1998) označuje jako “brownfields” 384 000 míst v USA.

Zdroje: veřejné (feder., stát., místní) + soukromé

JDE TO V JINÝCH ZEMÍCH?

V Nizozemsku bylo identifikováno přes 6000;

v Itálii přes 5400;

ve Švédsku přes 1300

zdevastovaných, silně kontaminovaných lokalit

jen v Aglomeraci Manchester (UK) se udává

stabilně cca 32 km² nevyužívaných zdevastovaných

ploch = srovnatelné s administrativním územím

Kladna (36,97 km²)

JDE TO V JINÝCH ZEMÍCH?

JDE TO V JINÝCH ZEMÍCH?

Gasometer und Gaswerk Wien-Simmering

www.Gasometer.org

Photo: Andreas Poeschek www.viennaphoto.info

JDE TO V JINÝCH ZEMÍCH?

JDE TO V ČESKÉ REPUBLICE?

Původní SPŽP ČR (2001), schválená usnesením vlády ČR č. 38 ze dne 10. ledna 2001, formulovala v kap. V.2.6 Lidská sídla konkrétní cíl:

“Při revitalizaci příměstské krajiny klást důraz na směřování investičních záměrů do původních průmyslových a opuštěných zón měst.“

JDE TO V ČESKÉ REPUBLICE?

Pro účinné řešení problémů stanovila SPŽP ČR (2001) v kap. V.2.6 následující cíle a opatření:

- zpracovat koncepci provádění environmentálních auditů a analýzy starých ekologických zátěží;
- zpracovat koncepci revitalizace nevyužívaných zdevastovaných ploch a objektů (do 06/2001);
- zpracovat program podpory a zajistit financování revitalizace „brownfields“ (v období od 07/2001 do 2005).

JDE TO V ČESKÉ REPUBLICE?

SPŽP ČR (2004 - 2010), schválená usnesením vlády ČR č. 235 ze dne 17. března 2004, obsahuje v kap. 3.4 Environmentálně příznivé využívání krajiny velmi vágní cíle:

- odstranit ekologické zátěže (kap. 3.4.1)
- snížit zábory nenarušené krajiny pro nové aktivity (kap. 3.4.2)
- zvýšit efektivnost využití zastavěných území (kap. 3.4.2)

JDE TO V ČESKÉ REPUBLICE?

V r. 1997 zahájilo MŽP ČR sběr údajů pro databázi SEZ - obsahuje cca 3100 lokalit.

Problematikou „maloplošných obytných a komerčních brownfields“ se zabývá MMR ČR

CzechInvest vede databázi zdevastovaných ploch využitelných pro průmyslovou výrobu - cca 6000 problémových míst o celkové rozloze asi 250 km². Odhadované náklady na revitalizaci činí 3 mil. Kč/ha, tedy celkem přibližně 75 mld. Kč.

JDE TO V ČESKÉ REPUBLICE?

V r. 2003 řešil Ústav pro ekopolitiku, o. p. s. pro MMR ČR projekt „Problematika brownfields v ČR“. Zpracována byla:

- analýza právních nástrojů ovlivňujících revitalizaci „brownfields“;
- analýza ekonomických nástrojů ovlivňujících revitalizaci „brownfields“;
- metodika monitorování „brownfields“ v obcích ČR.

JDE TO V ČESKÉ REPUBLICE?

V rámci projektu ÚEP zpracoval orientační průzkum počtu nevyužívaných zdevastovaných ploch a objektů ve vybraných obcích a městech ČR:

- v 60 obcích ČR se nachází cca 1300 „brownfields“
- z toho je 113 nevyužívaných průmyslových zón s rozlohou přes 1100 ha, tj. 11 km²
- dalších 325 jsou komerční „brownfields“

JDE TO V ČESKÉ REPUBLICE?

- 86 je administrativních „brownfields“
- 524 je obytných nevyužitých a v různé míře zdevastovaných objektů
- poslední skupinou je 252 „ostatních brownfields“, mezi které patří objekty a plochy zemědělské, vojenské, rekreační aj.

CO JE ŠPATNĚ V ČR?

1. Chybí databáze s přesnými informacemi o:

- celkovém počtu lokalit „brownfields“ v ČR;
- celkové rozloze zdevastovaných ploch v ČR;
- celkovém počtu zdevastovaných objektů v ČR;
- vlastnicích nevyužívaných zdevastovaných ploch a objektů v ČR

2. Nemáme tedy ani přibližnou představu o celkových nákladech na revitalizaci „brownfields“

CO JE ŠPATNĚ V ČR?

3. Nedostatek informací o počtech a rozloze „brownfields“ mají zástupci státní správy a především samosprávy na krajské a místní úrovni.
4. Nevyužíváme ani základní existující nástroje pro identifikaci „brownfields“ (SLBD 2001; strategické a územní plány).
5. Nevyužíváme regulativní nástroje striktně omezující výstavbu „na zelené louce“.

CO JE ŠPATNĚ V ČR?

6. Chybí velmi důležité právní a ekonomické nástroje zvýhodňující investice do „brownfields“:
- předkupní práva obcí na zdevastované plochy a objekty na jejich administrativních územích;
 - možnost vyvlastnění zdevastovaných ploch a objektů;
 - zrychlené odepisování pro investory;
 - místní daně.

JDE TO I V ČESKÉ REPUBLICE

JDE TO I V ČESKÉ REPUBLICE

